

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér.

ZALAMEGYE

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések:
= Megállapodás szerint.

Nyilttér soronként 1 K.

Kéziratokat
nem küldünk vissza.

A rém.

Ez a fekete halál, — ha úgy tetszik — a sárga halál, az indiai kolera törvényes neve.

Nem is olyan régen, 1830 előtt még ismeretlen volt az európai földeken. Arról sem tudunk, hogy 1817 előtt járt-e már ez a rettenetes betegség az emberek között s pedig, ha járt, merre vágott magának széles, nagy utat az ember-vetések között.

S a természet kutatója szomorúsággal gondolhat arra, hogy azt se tudja, honnan, mikor termettek erre a földre ennek a borzalmas betegségnek katonái. Azok a parányi élő lények, amelyeket csak a tudós tud láthatóvá tenni eszközeivel. Azok a gyenge, de bámulni való bakterium-egyének, amelyek közül vegyi szerének egyetlen cseppjével milliót meg milliót tehet tönkre az ember s amelynek mégis — volt már rá eset — egyetlen város területén 200.000 embert betegítettek meg s azok közül 80.000-nél többet vittek a halál útjára.

Vibrio cholerae asiaticae. Aki először látta őket: legerősebb ellenfelüknek, a nagy fölfedező, Koch Róbertnek is talán ez a paradoxikus gondolat juthatott eszébe, amikor ilyen arisztokratikus hármass névre keresztelte ezeket a nyomorult parányokat.

Az orvos-történet csak annyit tud mondani a multtról, hogy a Gangesz és Bramaputra deltájánál volt a kolera első aratása.

A bakteriumok melegágya — több, mint bizonyos — India volt, a meleg, esős, mocsaras India. Talán a Pendsab, a dsungelek. S azután elterjedtek időnkint ezek a baktériumok az egész kerek földön. Mert az ember vágyainak kielégítésére jár-keletre nyugatról-keletre, pólustól aequatorig. Viszi és hozza a maga és társai számára a betegségeket. A »fertőző betegségeket«, az emberieket, ragadásokat.

E betegségek fellépése sporadikus, ha itt-ott van egy-egy beteg. Endémiás, ha valahol állandóan több beteg van, epidémiás, ha egy-két földrész, vagy akár az egész

föld egész, vagy legalább is jó nagy darab területén el van terjedve a betegség.

A mi koleráink elterjedését pandémiásoknak mondják az orvosok. S eddig 7-et számoltak össze. S e szerint a 7-ik pandémia 1902-ben keletkezett.

Sőt, amint látjuk, épen most, egyre jobban fenyeget. Legutoljára 1902-ben jött ki Indiából a kolera. Istenimádó zarándokok vitték Mekkába, a mohamedánus szent helyre s innen tovább vitték Egyiptomba az Egyiptomból jött ájtatosak. 1903-ban Mekkától már messze járó kört irt le a betegség. Syria, Palesztina lett fertőzött. Azután Kis-Ázsia, a Fekete-tenger melléke köröskörül. Azután 1904-ben Oroszország déli része, azután Olaszország és most 1910-ben Magyarország, főleg pedig a dunamenti rész.

És most itt van. Rendre meg akarja látogatni a dunamenti városokat és falvakat, hogy azután tovább hurocolják a dunamentiek az országban szerteszét. Ahogyan én sejtem, ha nem vigyázunk, lesz részünk emberhalálban. Mert a megbetegedetteknek majdnem fele a halálfia lesz, a csuf hindu halálé. Pedig majdnem merőben igaz annak a professzornak szava, aki ezt mondta egyszer, hogy a kolerát az kapja meg csak, aki akarja. S valóban úgy van, aki nem akarja, erősen nem akarja megkapni ezt a betegséget, hát nem is kapja meg. Mert a védekezés teljes tökéletességgel végrehajtható. Mert tőlünk függ, hogy a szánkba tegyük-e ezt a betegséget, vagy nem. A szó-szoros értelmében a szánkba.

Mert csak a fertőzött étellel-itallal, kézzel, eszközökkel kerül szánkba s onnan a testünkbe a kolera-bakteriumok milliárdnyi serege. Másképpen nem. Tehát egyetlen mondatba leírható a védekezés módja. Minden, de minden, amit a szánkba beleteszünk, kolera-bakteriummentes fertőtlenített legyen. Ennyi az egész. A fertőtlenítés módjairól sokat irtak már könyvekben, ujságokban, hirdetésekben, mindenütt. Aki ember még akad, hogy nem tudja, tanulja meg most.

Pipaszárat, csutorát, fogpiszkálót, cigarettaszopókát, kést, villát, kanalat, poharat s ha van, minden más szájba — szájhöz való eszközt tisztítani, erősen, alaposan tisztítani kell.

A 100 fokos víz azonnal megöli a kolera bakteriumát. Az 50 fokos egy óra alatt, a 80 fokos 5 perc alatt, napfény, szárazság egy óra alatt.

Az 1%-os karbolsav igen rövid idő alatt végez velük, az 1%-os szublimát oldat is pár másodperc alatt. Ruhaneműekben s mi más sokféle tárgyon, ha el-, ki nem száradnak hetekig élnek e bakteriumok, kutvizben, tengervizben, folyóvizben szintén; bizonyos (nem savas) rothadó anyagokon, gyümölcsön s más ételneműeken napokig.

Az erős lug, a citromsav, kárbolsavas, sósavas oldatok hamar pusztítják, általában a savas oldatok halálát okozzák ezeknek a bakteriumoknak.

Be rettenetes betegség is ez a kolera. Hányás, fázás, bélkorgás, arcok, ajkak, körmök elkékülése, rekedtség, forróság, zugó fül, szomjuság, gyenge érverés, izmok kegyetlen fájdalmu összehúzódása, görcse s azután a — halál.

Pedig az a bakterium nem fertőz minket se bőrön, se seben át, se a beszívott levegővel. Csak avval — mondom — amit a szánkba teszünk.

Együnk hát jól megsütött, jól megfőzött, friss, könnyen emészthető ételeket. A gyümölcsöt is főzve, sütvé, a kenyeret jól megpirítva s ihatunk felforralt s a lehülés után fertőzéstől nagyon jól őrzött vizet. Egy pohár vízbe néhány csepp sósav, egy késhegynyi citromsav: s fertőtlenített vizet iszunk.

Ne együnk hideg, nyers ételeket, sajtot, vajot, nyers gyümölcsöt, forralatlan tejet, friss kenyeret, ne igyunk nem fertőtlenített vizet, de sok rossz szeszes italt se.

És fertőtlenítő szappannal, ecetes, savas szublimátos, lizoformos, vagy bármi más uton fertőtlenítővé tett vízzel mosakodni; mosni és újra mosni a kezét.

Fakult ruhákat

és butorkelméket
bármely színre fest és
legszebben vegyileg tisztít

Toriszay József

mű-, selyem-, ruhafestő, vegytisztító
Zalaegerszeg, Rákóczi-utca 9 sz.

hogy új elemeket vonzzon a Balatonhoz, de arra is törekszik, hogy azok meg is maradjanak itt. Nemesak megszeressék a Balatont, — mert lehetetlen meg nem szeretni — hanem meg is maradjanak a Balaton felvirágzása ügye követőinek. Tanítja a népet, hogy mit termeljen és hogyan termelje azt, hogy a saját haszna mellett, a saját anyagi megerősödése mellett a fürdővendég is úgy találja meg a számítását, hogy a Balatonnál való nyaralás nemesak kellemes, hanem anyagi szempontból is célszerű. A szövetség 30 katasztrális holdas síófoki zöldségtermelőtelepe valósággal különlegesség számba megy. Az első hely az országban, ahol a magyar családok tanulják meg a bolgár-rendszer szerinti kertészkedést. Lassanként minden községben megtanít valamely olyan háziipari ágat, amelyre nézve a község területén az alapfeltételek, tudniillik a nyersanyag és a dolgos munkáskéz megvannak. Am nemesak megtanítja a szegény embereket a háziipari foglalkozásra, de gondoskodik arról is, hogy a készítményeket forgalomba hozza. Egyrészt a fejlődést segíti ezzel elő, másrészt pedig a balatoni fürdőtelepekről szorítja ki az idegen készítményeket.

A szövetség szóval, tettel, írásban és képekben hirdeti a Balatonvidék népszerűsítését. És hogy munkájának gyümölcsei milyen szépen érnek, mutatja ezt az egyre élénkülő, fejlődő idegenforgalom. Ma már az idegen figyelmét nemesak a Tátrára, a Kazánszorosra, hanem a Balatonra is felhívják, amely szelidségével, üde pompájával, derült, tiszta napsugaras vidékével elbájolja a világlátott idegent is.

Bizonyos, hogy érdemesebb, pártolásra érdemesebb vidékünk alig van, a Balatonnál. A milliós fővárosnak ez a legtermészetesebb üdülő- és pihenőhelye, ahol köröskörül derültáru emberek szíves magyart szíves magyart ideérkezőket. A Balatont mindenkinek látni kell és ha mindenki látja, akkor rövid idő alatt a borág és hullámzó kalászból alakított, több mint 200 kilométeres óriási koszoruba véges-végig díszes-nél-díszesebb nyaralók lesznek tüzdelve. Amilyen a partszegély Lelle és Boglár között és amilyen gyönyörű nyaralócsoportokat képeznek Almádi, Balatonfüred, Síófok, Balatonföldvár, Keszthely, Fonyód, Badaacsony meg a többi pompás fürdőhelyünk!

A megélhetés.

A gyermeknevelés egyik főtényezője az állam és társadalom alapjának és hogy a polgárok céltudatos nevelése és oktatása mozdítja elő a vagyonszaporítást: tehát a szellemi és anyagi jólétet. Tagadhatatlan, hogy az utóbbi időben történetek és történetek egyes kísérletek ezen ólból, hogy a polgárság, a társadalom minden egyes rétegeinek kiművelésével a szellemiek mellett az

soruk, amely lázba hozná a leányok szívét.

A mi Cyranok, az más. Száz meg száz leány szívet dobogtatott ő már meg és száz meg száz asszonynak a vérért hozta forrongásba.

— Ha ha! — nevetett föl Giza, a modell s utána az egész társaság — ez a béka?

A festő csak nézett, várt, hadd nevensenek kedvükre. Aztán újra kezdte:

— Ne nevensetek, nem vagyok én bolond, hogy komoly pofával badarságot mondjak. Csak hallgassatok s meg fogjátok látni, hogy nekem van igazam.

Láttátok-e az élettelen fababát, azt a piperkőc Krisztián gyereket, akibe Roxan szerelmes s akinek nincs mása, mint buta, de szép, szabályos pofája, mosolygós kék szemei, leányos arcó, deleog termete? És láttátok Cyranot. Vajjon ki a boldogabb ő Krisztián-e, aki öleli Roxant, de tudja, hogy ami őt csókra ingerli, azok Cyrano versei, búfájós beszéde; vagy Cyrano, aki lázít, hogy Krisztián Roxant öleli, de ennek a csóknak, ennek a szellemnek, talán éppen ennek a termékenységnek, talán egy eljövendő gyermeknek a gondolása, akarása, a kényszerítő erő, amely azt létrehozta, született meg az ő lelkében?

És most kacagatok ismét kedvetekre, mert csodát fogtok hallani. Ennek a mi Cyranoknak is van egy Krisztiánja és ez — a telefon.

anyagiak megszerzésére is képesítsük az egyedekeket.

De ez a törekvés ferde irányba lett terelve. A legtöbb szülő gyermekét ma is lateinernek nevei s az ilyen elhibázott pályaválasztások szaporítják a proletárizmust, de egyszersmind gyarapítják az öngyilkosok számát is, mert a legtöbb esetben egy kis golyó reperálja ki az elhibázott nevelést.

Az ipari- és kereskedelmi pálya le van nézve, mert maguk a szülők is abban a vétkes hitben leledzenek, hogy akár az iparos, akár a kereskedő nem olyan tiszteletre méltó egyéniség, mint akár a kliens nélkül szűkölködő ügyvéd, vagy akár a legkisebb hivatalnokocská is.

Igaz, hogy iparosaink nevelése és oktatása nem mondható kielégítőnek és ez által a műveltségük is hézagos. De ennek korántsem ez a tiszteletreméltó testület az oka, hanem maga az állam és a társadalom, mely nem gondoskodik arról, hogy az iparos és kereskedelmi osztály a kellő iskolázásban részesüljön. Mert kikből verbuváltatik napjainkban az iparos osztály? Kevés kivétellel azokból, akiknek abszolút nem áll módjukban a továbbtanulás — sokszor még az elemi iskolát is csak hiányosan végezheték el —, vagy olyanokból, akik egyáltalán semmi tehetséggel nem bírnak a tanuláshoz, tehát kényszerűségből léptek erre a pályára. S hogyan követelhetjük az ilyenektől, hogy műveltség dolgában, más műveltebb országok iparosaival versenyezzenek?

Ha egy ilyen kivándorló csapatról kérdezzük vándorlásuk okát, mindegyike azt feleli: sokan vagyunk, nincs munka és nem lehet megélni. Érdekes még azt is tudnunk, hogy a kivándorlók legnagyobb százaléka őstermelő s csak kis számban mennek a tengerentútra az iparosok és kereskedők. Tehát már ez is bizonyítja, hogy ezen két kereseti ág fokozható és még mindig egész biztos megélést nyújthat, sokkal biztosabbat, mint a tudományos pályák bármelyike.

Ezen állításunk támogatására szólaltassuk meg a statisztikát.

A statisztika tanúsága szerint a legtöbbször tanulmányait teljesen bevégezt 3037 egyén között jogtudományi képzést szerzett 1107, technikát 337, telekönnyvit 247, katonait 200, tanárit 287, ügyvédi 171, orvosit 126 stb. E számadatok közül az ügyvédekre és orvosokra vonatkozókat ragadjuk ki, mert a többi számhoz lévén kötve, nem jelent tulprodukiót.

A statisztika 5264 orvost, 5088 ügyvédet mutat ki; volt pedig ez évben 824 orvostanhallgató és 6037 joghallgató, úgy, hogy minden 63 működő orvosra esik 10 hallgató és majdnem minden második jogászra esik egy-egy joghallgató.

Hogy hazánk megélhetési viszonyaira következtethessünk, figyelembe kell vennünk a lakosság foglalkozásának a megoszlását is. — S itt találjuk, hogy nálunk 7,531.751 foglalkozással

Igen, ez a fiu nagyon jól tudja, hogy ő csuf. Tudja, hogy nem arra való az ábrázata, hogy hódítson vele. Nem. Ő ezzel tisztában van. De érzi azt is nagyon jól, hogy van benne erő, hatalom, hogy az asszony fölött uralkodjék.

Egyszer így szólt hozzám:

— Hidd meg, nekem is akad asszony, aki pénzért csókot ad. Akad, nem annyi, amennyire pénzből tellik. De én úgy gondolom, ezzel portékát vettem és nem uralkodtam az asszonyon, aki az anyám volt.

Nem voltunk a szerelemben egyenrangú felek. Én fizettem neki s mégis ő adott nekem koldus alamizsnát. Hát én boszut állok a magam módja szerint. Mert az én lelkemben is megvan a szerelmi leigázáshoz való erő, csak testemből hiányzik a vonzás. Ti szépek, épek, amikor szerettek, mikor egy férfi és egy nő egymásié lesznek, ti olyankor egymást igáztátok le, te a nőt, a nő meg téged. Nos, hát bennem is megvan ez az erő és használom is.

— Hát hogyan használja ez a rut Faun ezt az erőt, ha meg is van az benne? Fölébred bennem ez a kérdés és többet nem tudtam tőle szabadulni. És még egy: mi lehet az ő boszúja? Elhatároztam, hogy kikutatom a nagy titkot. S nem nyugodtam addig, amíg meg nem ismertem. Már most tudom, hogy telefonon át hódít és áll

biró között őstermelő van 4,960.167 = (65-9%), iparos 1,038.078 = (13-8%), kereskedő 209.112 = (2-8%). Ez utóbbi két foglalkozást azért emeljük ki különösen, mert az őstermelők után mindjárt az iparosok és kereskedők következnek. Földmivelő ország vagyunk, hangzik lépten-nyomon; helyes, de nem lehetne-e az ipart és kereskedelmet a földmiveléssel úgy egybekapcsolni, hogy ezek az állam és az egyesek meggazdagodását eredményezzék?

Az a tény, hogy 100 foglalkozás között 65 őstermelő, 13 iparos és két kereskedő van, bizonyítja, hogy amit 65 ember teremt, azt 13 iparos nem képes feldolgozni és a 2 kereskedő nem tudja áruba boosítani. Ebből látjuk, hogy a pályaválasztásnál ezekre irányítsuk figyelmünket, mert ebből nemesak gyermekeink jövője, hanem az állam jóléte is függ. Mert hiába hangoztatunk mi a mostani körülmények közt az önálló vállalkozásról, míg kereskedelmünket és iparunkat ki nem emeljük, fel nem szabadítjuk az osztrák és a többi külföldi importtól, mert hiányzik első sorban is az iparos munkakéz, minthogy ma a statisztika szerint 855.833 férfi iparos közt 284.362 önálló, 525.274 segéd és 102.194 tanonc van. Tehát átlag egy iparos két segéddel dolgozik, ami bizony nagyon kevés ahhoz, hogy olyan iparunk legyen, amely minden behozatalt feleslegessé tegyen.

E tekintetben példát vehetünk Ausztriától. Azok, akik ismerik az ausztriai ipar történetét, jól tudják, hogy Mária Terézia idejében az osztrák ipar is csak olyan volt, mint a miénk. Csakhogy ott már akkor figyelembe vették a kor intő szavát, összeálltak a mágnások, a főpapok és megteremtették az ország iparát és kereskedelmét.

Hazánk már természeti fekvésénél fogva is arra van rendelve, hogy itt egy erős és anyagiakban gazdag nép lakjon. S hogy vagyonilag az európai népek közt nem foglaljuk el azt a helyet, melyet a természet által nyújtott kincsek folytán el kellene foglalnunk, annak egyedüli oka, hogy nem tudjuk a Gondviselés áldását kellően kihasználni, úgy, mint a többi európai népek.

E tekintetben példát vehetnénk Németországtól, ahol az ipar és kereskedelem nincs lenézve és ahol igen gyakori eset, hogy érettségi bizonyítvánnyal bíró egyén az iparos pályára lép, tehát akkor, mikor már a felsőbb iskolákat elvégezte. Nálunk ép megfordítva van, mert az, aki csak 4 polgári osztályt is elvégezett, az már ur akar lenni és annak már szörnyen derogál az iparos vagy kereskedelmi pálya.

Pedig mindazon országokat, melyek ma jólétben vannak, kifejlett iparuk tette gazdaggá. Nézzük meg a kis Belgiumot, hol egy négyzetkilométerre 206 lakos esik, a szomszéd Ausztriában 79, míg nálunk csak 54 lakos él egy négyzetkilométeren. S míg népsűrűsége hazánk az európai államok közt a 10. helyen áll, a kivándorlásban — ami elég elszomorító — majdnem az első

boszut.

A társaság kíváncsisága egyre fokozódott. Lesztek a festő szavait.

— Meglestem egyszer nagy titokban. Ellestem a titkát galád módon. Egy hétig bujtam el minden nap a függöny mögé. Onnan hallgattam, amikor bevonult a másik szobába, gondosan bezárta még a harmadik szoba ajtaját is és beszélni kezdett a telefonba. Csak a központot kérte. Ott már várták. Már akkor is régen szólhatott az ismeretséget a telefonos kiasszonnyal, mert egészen bizalmasak voltak. Hogy mit beszéltek, nehéz volna mind elmondani. Cyrano, most már mondhatom, a telefon Cyranója szellemes, ötletes, bájos volt, mint egy bonvivánt színész, akinek a szerepét Wilde írta.

Nap-nap után mult s én mindennap végighallgattam, amint szerelmeket vallott, hódolt, bókolt, dicsért és dicselkedett. És hogy mondta mindezt, a hangja olyan volt, minő egy aeolhárfaé, valósággal muzsikált. A szavai, a beszéde? Csupa gyönyörű cicomák, jambusokban ringó, illatos szavak.

— Képzeld Giza — fogta meg a karját a modellnek, hogy az ilyen szép szavak hatástalanok maradnak rád, ha ezt egyik épkézláb férfi mondja el neked? Ugy-e nem? Nos hát, most képzeled el azt a szegény telefonos kisasszonyt,

helyen vagyunk. S mindez azért van, mert iparunk és kereskedelmünk nincs és az általuk termelt nyersanyagot feldolgozva, tiszteres ár mellett vásároljuk vissza.

Elszomorító tények ezek, melyeknek megváltoztatását minden erőnkkel elő kell mozdítanunk, még pedig első sorban azzal, hogy művel munkás és kötelességtudó iparosoztatót neveljünk.

Nagy baj, hogy a mi iparosaink nem kapják meg a kellő kiképzést és ezért is sok szülő idegenkedik attól, hogy gyermekét az iparnak nevelje. Pedig ez éppen nem ok az idegenkedésre, mert ha a szülők a tehetségesebb gyermekeket is odaadják az ipari pályára, akkor a helyzet egészen másképp fog alakulni és az iparos sokkal jobban — lesz érdeme szerlnt megbecsülve.

Hogy ezt elérhesük, szükséges, hogy az iparostanoncok oktatása és nevelésére sokkal több gond legyen fordítva és azt alaposan reformálni kell, még pedig első sorban azzal, hogy az 1884. XVI. törvényoikk, alapjában végre legyen hajtvva. Nevezett tc. 21. §-a kimondja ugyan: „A tanításra hetenkint két munkanapon legalább 4 óra az általános ismeretek tárgyaira, ezeken felül vasárnaponként 3 óra a rajztanításra szabatik.“ Ezen törvényes intézkedés mai napság csak részben nyer érvényesülést.

Nagy baj az is, hogy az iparostanoncok oktatása országsszerte az esti órákban történik. Tehát akkor, mikor a növendékek testileg és lelkileg ki vannak fáradva. Már most milyen lehet ott az eredmény, ahol a növendék unottan és álmosan hallgatja az előadást? S ép ezért halljuk a folytonos panaszt, hogy a növendékek rakoncátlanok, nem engedelmesskednek és a tanítók is szinte félve és fáradva kezdenek a tanításhoz, amit még az növel, hogy a tanítónak nincs semmiféle hathatós eszköze, amivel növendékeire hasson.

Ez tény. De mi részünkről ezt nem találjuk a baj főforrásának, mert ha a tanító rátermettséggel bír és lelkesedni tud a hivataláért s ezt szeretettel tudja párosítani, akkor könnyen leküzdheti az eléje tornyosuló akadályokat. Szeretettel legyen első sorban a hathatós eszköz, amit alkalmazunk és ezzel nagyobb eredményt érünk, mint bármiféle büntetéssel.

Tünődések.

Jó és balszerencse közt, kint és bent, egy évezred óta küzd a magyar, koronként elveszti mindenét, csak hazáját nem és mig élni fog a magyar, nem is fogja soha.

Küzdünk, harcolunk, vivünk, csak hogy ma már nem külső ellenséggel állunk szemben, hanem az ország kebelében dul az adáz harc, mely kimeríti az erőket, ahelyett, hogy a békés együttműködés edző tevékenységével, törekednénk e hazát naggyá, hatalmassá, erőssé tenni.

Mindenki a maga érdekeihez áll legközelebb,

aki az éjszaka izgató csendjében, telefonon át megszépülve hallja ezeket a muzsikáló beszédeket? Képzeld el, de ne gondolj most Cyranora. Mert a telefonos kisasszony egy pillanatig sem fog abban kételkedni, hogy ilyen szép szavak, ilyen szerelmes, mámorító hang csak szép ember ajkairól juthat bele a bacillusos telefon-kagylóba.

Elég az hozzá, hogy a kisasszony feje egy kicsit tényleg megzavarodott. Komolyan szerelmes lett a titokzatos éjjeli telefon-udvarlóba. Cyrano leigázott egy nőt, rabjává tette, akarta, kapta.

— Ott voltam aztán akkor is, amikor beszut állt a sok lélektelen szókért, amit pénzen vett, a sok koldus alamizsnáért, amit drágán megfizett. Hallottam, amint megbeszéltek telefonon a találkozást.

Holnap este hat órakor Gyár-utca, Kemnitzer-utca sarok, — mondja Cyrano. Rajtam prêmes galléru télikabát, cillinder, szürke keztyü, lakk cipő, vörös szegfü lesz. Mi lesz magán?

— Rajtam sima plüsskabát, fekete selyem alj és fehér kalap, fekete szalaggal.

— Másnap ott voltam a találkán. — Cyrano barna kabátot, keskeny kalapot, barna keztyüt és tubarózsát viselt s egy sarokban húzódt meg. Jött a leány. Ugy volt öltözve, ahogy

— ez szent! — minden szentnek maga felé hajlik a keze, — ez is igaz! — de mit keres az egyéni érdek, mit a szentek érdeke ott, ahol a haza érdekeiről van szó. A haza érdeke pedig mindenek előtt.

Nem ösmerünk konszolidált gazdasági életben agráriusokat és merkantilistákat, mert a kettő szükségképpen egy fogalomba forr, nem is képzelhetjük egyiket a másik nélkül. Mégis ellenzést látnak egymásban és egymás rovására rontják le azt a jó véleményt, amellyel a külföld — látva szép, máris mutatkozó, siker koronázta törekvésünket — viseltetik irántunk.

Iparunk egyre erősödik, egyre hatalmasabb tért szorít magának, hazánk közgazdasági életében, melynek főtenyezője — s ezt nagyon jól tudjuk — a mezőgazdaság. De mint az emberi testben sincsen élet, ha még oly precizen működik is a szív és a többi alkatrészek, ha nem lüktet benne a vér, amely hajtja, tartja, mozgatja az egész konstrukciót, ugy nem képzelhető gazdasági életünk, ipar és kereskedelem nélkül. Csodálatos is, hogy az ellentét még mindig fennáll s legutóbb újra felhangzott a panasz a mezőgazdasági érdekek elhanyagolása miatt.

Pedig a kormányok méltán hathatósabban istápolják a mezőgazdasági érdekeket. Amig az állam a mezőgazdasági érdekekre fejenként k. b. 70 egynéhány fillért áldoz, addig ipari és kereskedelmi célokra fejenként csak 27 fillér jut. Wien egymagában annyit áldoz ipari fejlesztésre, illetve az ipar fejlesztésével olyannyira összefüggő ipari oktatásra, mint Magyarország összes iparkamarái. Ezzel szemben hazánk ipara az utolsó évtizedek óta mekkorát haladt, milyen fejlődést mutat fel az állami iparfejlesztés végeredményben, mely ha nem is fényes, de minden esetre eredmény. Mi gyufát keresünk, ne kapkodjunk oszlagok után, örüljünk hát az adott körülmények között annak, ami van és ne sópánkodjunk egyelőre elérhetetlen célok után, amelyek nincsenek még, de meg lehetnek idővel.

Diána megtehetette a mitológiában, hogy Actaeont egy szempillantással szarvassá változtatta, de nem lehet azt megtenni ma, hogy egy csapással közgazdasági politikát teremtsünk. Mint mindennek, ugy ennek is, tán jobban bármi másnál, alaposan ki kell fornia, meg kell érlelődnie, mielőtt aratásba foghatnánk; most még csak vetjük a törekvés, a jóakaratu munkásság boronálta barázdákba a magot; ne turjuk fel minduntalan a barázdákat, mert ha még oly jó is volt a vetés, ha még oly jó magot vetettünk is el, így nem fogja fáradságunk meghozni gyümölesét.

Hanem járuljunk legjobb tudásunkkal hozzá, hogy a már elvetett magvak kikeljenek és oly naggyá nőljenek, oly hatalmasá alakuljon ki belőle magyar nemzeti gazdasági életünk, mint amilyenek azt minden magyar ember kívánja.

Mi kereskedők, iparosok vagyunk e gazdasági élet impulsiv mozgató elemei, iparunk,

mondta. Valóságos szépség. Lelkesedni lehetett érte, bolondulni lehetett utána egyetlen látásra. Éreztem, amint elment mellettem, hogy dobog a szíve, láttam, hogy lázas, hogy kipirult. Kereste félóra hosszat a prêmes kabátot, a vörös szegfü, a cillindert. Nem volt sehol. Cyrano pedig kárörvendő, vigyorgó pófával nézte barna télikabátját. Boszut állt egy csomó alamizsnaesőkért.

— A gyáva haramia! — tört ki dühösen Giza, aki eddig mély figyelemmel hallgatta a festőt.

Marton ránézett a leányra és elkacagta magát. — Hát te is, te szerenesetlen leány! Te is szereted már a telefon Cyranóját?

Giza rövidesen kiabált, tiltakozott, a társaságot azonban nem lehetett többé más véleményre terelni.

Ebben a pitlanatban lépett be Cyrano, a két bikaverő legény karján. Csuf volt és bután pislogott. Volt azonban valami meglepődöttség, valami büszkeség az arcán, amint végignézett a nőkn, akik az előbb még fogadkoztak, hogy utálják és undorodnak tőle.

Pogány Béla.

kereskedelmünk erősödésével mezőgazdaságunk is jobban fog érvényre jutni, látoi való tehát, mennyire karöltve jár e kettő, mennyire összefüggő mindkét osztály érdeke.

Elég sajnálatos, hogy uraink ma gyermekeiket hivatalnokká, katonává, papnak, mérnöknek, ügyvédnek, orvosnak, szóval mindennek inkább nevelik, csak kereskedőnek, iparosnak nem. Pedig nézzük csak, hogy egyéb távolabb fekvő példát ne mondjunk, a szomszédos német gazdasági életet. Mily hatalmas, mily nagy, mily világot uraló annak kereskedelme, ipara, mert ott a nagybirtokosok nemesak, hogy nem restelik a kereskedelmet, az iparossággal való jól jövedelmező foglalatosságot, de büszkébbek egy ott elért sikerükre, mint amelyet a lóverseny vagy a zöld asztal mellett érhetnek el.

Nem mintha azt akarnók mondani, hogy a közhivatali, a katonai, papi vagy a diplomás ember pályája nem volna szép is, hasznos is, szükséges, — de sőt — hanem elérhetnénk, hogy egy csapással nagyot lendülne hazánk kereskedelme és ipara, ha a vagyonosabb, az intelligensebb elemek is bele vinnék egyéniségükkel egyben azt a rokonszenvet is, amit magyar kereskedelmünk, iparunk méltán meg is érdemelne. Ha így arisztokratáink, földbirtokosaink megbarátkoznának a kereskedelem s az ipar magasztus eszméivel, nem volna szükséges garadába ontani nap-nap után a betűket, iparpártolásra való buzdítás céljából, hanem így szélesebb körben kedvelté, kívánttá lehetne tenni a magyar ipar és kereskedelem termékeit.

Fogyasztóink még ma sem pártolják kellőképpen a hazai termékeket és ebben főképpen arisztokratáink hibásak, mert nekik csak az tetszik, ami nem magyar, csak az a jó, amit nem hazai iparos állított elő s így a többi osztályokban is utánzókra találunk. Ipari fejlettségünknek azon fokán állunk már ma, mely nem teszi szükségessé, hogy a szomszédhoz forduljunk, csak egy kis jóindulat és főképpen az kellene magyar iparunk és kereskedelmünknek, hogy hazánk társadalmának vezetői is megbarátkozzanak a magyar termékek pártolásának magasztus eszméivel és akkor elértük azt, ami után annyi magyar ember szive dobban epedve és meglesz az, ami még ma nincs meg: közgazdasági függetlenségünk, iparunk és kereskedelmünk felvirágozása.

Dán Leó.

Színházunkból.

Molnár Gyula, a dunántuli színikerület igazgatójának társulata a múlt héten kezdte meg egy hónapra tervezett előadásainak sorozatát. A társulatot, ahol eddig csak játszottak, mindenütt felkarolta a közönség és legutóbb Kispesten is három és fél hónapon át általános tetszés mellett mutaták be a fővárosi színházak legjobb darabjait. Bemutató előadásul Jarno és Buchbinder wieni szinpadri írók kedves behizelgő muzsikájú darabját, az „Erdészleányt“ adták. A finom meséjű operett mintegy 2 esztendő óta a legnagyobb magyar színházaknak repertoárdarabja, amiben így benne van az is, hogy a legsikerültebb szinpadri alkotások közül való. A darab fő női szerepét Molnárné — Jászay Mariska játszotta, az ő ismert rutinjával. A hangja széles terjedelmű, egyformán erős az alsó és felső regiszterekben s valami rögtön megkapó lágy, meleg esengése van. Az előadása könnyed, tiszta, természetes helyzetbeképzelés s nincs benne semmi bántó groteszk vonás. József eszászárt Bartos Ernő játszotta, sok intelligenciával, mig Vámos Jenő jó magyar karakteralakítást nyújtott s a hangja is kellemes bariton. Minka oigányleányt Dévay Boriska adta. Kissé fátyolozott, nem nagyterjedelmű hangja van, de eléggé megnyerő esengésű, az alakítása pedig jó zsáner tanulmány volt. Feleki Gábor jó, természet s groteszk szerepet játszott, Jenőfy Jenő főszertármestere, Gyóffy Mariska bárónője, László Ferenc főhadsegéde s Fekete Pál erdésze gyakorlati jó megjátszással illeszkedtek bele a határos együttesbe. A közönség gyakran tapsolt a szereplőknek s az elismerésből különösen Jászaynak jutott ki a legnagyobb rész.

Hétfőn Bakonyi Károly, Kálmán Imre és Gábor Andor 3 felvonásos operettjét, a „Tatárjárás“t adta a társulat. Dévay Boriska Mogyoróssy huszáronkéntes szerepében, Vámos Jenő Lörentey főhadnagyában, Szalóky Szidi az al-

gazdaságunk
való tehát,
nyire össze-

gyermekei-
mérnöknek,
nek inkább
osnak nem.
olabb fekvő
met gazda-
nagy, mily
para, mert
y nem resz-
al való jól
ébbek egy-
et a lóvér-
netének el-
ni, hogy a
a diplomás
hasznos is,
elérhetnénk,
ne hazánk
nosabb, az
gyéniségük-
mit magyar
eg is érde-
birtokosaink
s az ipar
kséges gar-
tüket, ipar-
hanem így
ttá lehetne
a termékeit.
olják kellő-
n főképpen
k csak az
a jó, amit
gy a többi
Ipari fej-
ar ma, mely
szédhoz for-
főképpen az
elműnknek,
s megbarát-
ásának ma-
k azt, ami
ban epedve
eg: közgaz-
kereskedel-

Dán Leó.

terület igaz-
te meg egy
tát. A társu-
enütt felka-
is három és
ellett mutat-
b darabjait.
binder wieni
ikájú darab-
nom meséjü
legnagyobb
ja, amiben
rültebb szin-
rab fő női
ka játszott,
széles terje-
felső regisz-
lág, meleg
tisztá, ter-
enne semmi
szárt Bartos
míg Vámos
nyújtott s a
oigányleányt
lozott, nem
gé megnyerő
ertanulmány
groszsk sze-
rtármestere,
erene főhad-
lott jó meg-
együttesbe.
ereplőknek s
ak jutott ki

tábornagy leányának, Feleký Gábor Wallerstein tartalékos hadnagynak, Fekete Pál az intézőnek s Fehér László a bérsgazdának szerepében adtak külön-külön jó zsánertanulmányt. Dévay Boreza hangja minden szük terjedelme ellenére is kedves, megnyerő. A szebbnél-szebb dalokat szívesen hallgatta a közönség. Az ensemble-ből kivált Molnárné—Jászaynak pompás Riza bárónője s behizelgő énekét sokszor tapssal köszönte meg a közönség. Jenőfy Jenő Lohnyay altábornagy meg egészen elütő alakítás volt azoktól, amelyeket ebben a szerepben más színpadokon eddig láttunk. Jenőfy jól kidolgozta a szerepét s izléssel tartózkodott attól, hogy az egész jelenése egy végtelen artikulálan ordító beszéd legyen, amint legtöbbször ebbe a hibába esnek bele. Több kisebb szerepben jók voltak Varga Béla, Ács József, László Ferenc és Bartos Ernő.

Kedden Abonyi Árpád 4 felvonásos színművét, „Laczkovics kapitány“-t játszották. Ezen az előadásán alig volt tizenöt ember a nézőtérén. A fiatalabbkorú közönségben sokan vannak olyanok, akik a magyar színművészet európai nivójának megszaporodott igényeit mind itt szeretnék látni, ami kisebb igényű színházunk játékaiknak, játékoskarának, zenéjének és scenikájának körében. Ez a néző hiúsága és nagy tévedése és ez a türelmetlenség semmiképpen sem fűdi a kultúrember önmérsékletét. Ezek az urak aztán érdemtellenül a társulatunk játékát, a darabok kiállítását, mindent, amit egy előadás perspektívájában meg lehet találni, — sokkal alacsonyabb nivón ismertetik odahaza vagy baráti körben, amint ez az elfogulatlan valóság-nak megfelelően s innen van, hogy az előadásokra olyan kevesen mennek el. Ezek az emberek nem tudják még szeretni magát a színészetet a színészetért. Csoda-e hát, ha pl. Feleký Gábor, Ihász Gizi vagy Fehér Ödön nem tudnak olyan lelkesedéssel és odaadással játszani azelőtt a 15 ember előtt, mint pl. Pethes Imre, Jászay Mari vagy Szosvay Sándor egy igazán művészet-szerető teltházu közönség előtt. Ezeket abból az alkalomból mondtuk el, hogy Abonyinak ez a darabja annyira tiszta, világos korep a mából, tehát igaz művészet, hogy már magáért a darabért is el kellett volna sokaknak menni oda, megnézni ezt a színművet. Egyébként a darabban jó karaktermunkát adott Bartos Ernő, a megyei főjegyző, Feleký Gábor, a földbirtokos, Fehér Ödön, a Laczkovics kapitány, Alföldy Jenő, a bankár, Ihász Gizi, a földbirtokos leánya, Varga Béla, az ügyvéd, Szalóky Szidi, a földbirtokos leánya és László Ferenc, Gorszky kapitány szerepében. A közönség egy-egy nagyobb hatású jelenetnél lelkesen tapsolt.

Szerdán Bakonyi Károly és Kálmán Imre pompás magyar izü daljátékát, „Az obsitos“-t játszották. A színpadon operetnek nevezték a darabot, ez azonban nem felel a műfaj minőségét. Bakonyinak és Kálmánnak ez a darabja egészen új színpadi műfaj, igazi irányműfaj, mert benne szerencsésen ölelkezik a régi magyar népszínművek és a mai kor felkapta operett-iránynak minden esztetikai kelleke. És ezt az újitást a szerzők úgy teremtették meg, amely különben hivatva lesz a letűnőben levő népszínművet modern esztetikai alapon megreformálni, hogy a régi népszínmű komoly magyar életírásának tömör érzelmi momentumokkal tele, egyszerű vezető tónusába izléssel, szerencsés ötlettel szót-tek bele a vidám operett-műfaj ének- és tánc-számaikat. Ezek a betétek tarkítják az új irány-darab előadásának öszhangját s veszik el élet a tiszta népszínművekben előforduló gyakori tragikus jeleneteknek. A darabban jó zsáneralakításokat nyújtottak Győrffy Mariska a nemzetes asszony, Feleký Gábor a házaló zsidó, Dévay Boriska a boltos leánya, Fekete Pál a Buzogány Márton, Ihász Gizi a szakácsné, Vámos Jenő az obsitos vitéz és Szalóky Szidi a Mácsi

leány szerepében. A közönség erről a jó darab-nak jó előadásáról is tüntetően távolmaradt.

Csütörtökön Meilhac, Milland és Hervi francia szerzők 4 felvonásos vidám operettjét, a „Nebánt virág“-ot játszották. Mindjárt az első felvonás elején megülte a színpadot a mai modern francia színi irodalom pompás szellemessége, amely az egész előadásán át tartott megszakítás nélkül s nem egyszer hangos, derűs kacagásba fulladt egy-egy hatásosabb jelenetnél. Ez a darab különben ma is chef-d'oeuvreja a párisi színpadoknak. Dévay Boriska ezen az estén különösen elragadó Flavigny Denis volt s az énekében is tisztán esengett az ő kedves behizelgő coloraturája. Lorio örmester szerepében elsőrendű alakítást nyújtott Vámos Jenő. Stilszerűen játszott Fekete Pál a színiigazgató, Fehér Ödön az őrnagy, Győrffy Mariska az apáca fejedelemsasszony, Feleký Gábor Celestin és Bartos Ernő Samplató szerepében. A darabban van két kar-kuplé, amelyben igen kedvesen énekeltek a szereplők.

Pénteken a társulat kabaré-estélyt tartott. Ez a változás a színpadon a közönség körében is változást idézett elő, mert amíg ezelőtt alig voltak egynéhányan, addig ezen az estén legalább félig-meddig megtöltötték a kicsiny néző-teret. Az estélyen Fehér Ödön konferált nagyon gyengén. A műsor első száma egy érdekes bemutatkozás volt. Egy csinos fiatal zalaegerszegi leány lépett színpályára, Molnár Irmuska, néhai Molnár József pénzügyi tisztviselő leánya. A konferanszié rávette a leánykát arra, hogy egy hosszú monológot tanuljon be kabaré estélyre s a leányka egy kevés kis lámpaláza 2—3-szorig szert leszámitva, elég szépen csevegett a színpadon, az előadása után hatalmas tapsot kapott az ifjúságtól s ő ettől a perctől fogva eljegyezte magát a rivaldának. Vámos Jenő Carmen operából énekel szépen. Boross Gizi coupletát adott elő, Varga Béla, Feleký Gábor és Alföldy Jenő szintén. A kabaré-estélynek legnagyobb művészi száma „A kuvik“ francia melodráma volt, amelyet Ihász Gizi adott elő. A rövid drámai költeményt olyan magas művészettel adta elő, hogy azzal nemcsak Nagy Endre színpadán, de Párisban, a kabaré ősházájában is, francia közönség előtt a magyar előadásával is, igaz, nagy sikert aratott volna. Ihász Gizi intelligens, kiforrott művész a — kabaré színpadon. Ezen az estén Dévay Boriska is elsőrangú dívának bizonyult. Az előadásában eleven, egészséges temperamentum nyilatkozott meg. Mellette még Bartos Ernő énekel szépen és szavalt értelmesen. Kár, hogy a kabaré-estély műsora csupa régismert számokból állott s szép volna tőlük, ha a legközelebbi kabaré-estélyen csupa új számot játszanának. A közönség az ensemble-ből épen Jászay Mariskát nem látta a színpadon, akit pedig már a régi ismeretségnél fogva is szívesen látott volna.

Szombaton a társulat Szávay Gyula, Vágó Géza és Szabados Béla 3 felvonásos énekes játékát „Szép Ilonkát“ adta. Az estén Molnárné Jászay Mariskának Mátyás király, Dévay Boriskának Szép Ilonka, Bartos Ernőnek egy pápai küldött szerepében volt jól megérdemelt sikere, míg mellettük Jászay Margit, a szép juhásznő, Ihász Gizi egy lantos diák szerepében tetszettek. Szalóky Szidi heregkisasszonya és Vámos Jenő öreg nemese emelkedtek még ki az előadásból.

Vasárnap „János vitéz“ nagy operettet játszátk.
Revőr.

A gazdák közgyűlése.

A Zalavármegyei Gazdasági Egyesület, ugyis mint a vármegye központi Mezőgazdasági Bizottsága szeptember 19-én Keszthelyen a városháza nagytermében rendes évi közgyűlést tartott.

A Gazdasági Egyesület ülése előtt a Mező-

gazdasági Bizottság tartotta meg az ülését, amelyen Hertelendy Ferenc, főrend elnökölt.

Az állatdíjazások helyének és idejének végleges megállapítása kérdésében a bizottság azt a határozatot hozta, hogy mivel a tervbevetett helyek, Zalaapáti és Nyírad községek ezidőszerint a hasított körmű állatok között a megyében kiűtött vész következtében blokadírozva vannak, az idén nem tart díjazást, ezt felfüggeszti, hanem kéri fogja a minisztert, hogy az erre a célra adott összeget a tavasszal megejtendő vizsgálaton használhassa fel.

Az ülésen hozzájárultak az 1908 és 1909 évi költségvetési összegek utalványozásához.

Az állategészségügyi ebadóalap felhasználására vonatkozólag határozatba ment, hogy felír az egyesület a miniszterhez, amelyben kéri fogja, hogy az alapnak ezidőszerint csak a felét használja fel, míg a másik felét gyümölcsöztetni kívánja, úgy hogy ha netalán állatbetegségek lépnének fel a megyében, akkor ebből az alapból a kigazdálnak védőoltásokra fognak segélyt adni.

Ezután a Gazdasági Egyesület folytatta az ülést.

Az állatdíjazások idejének és helyének végleges megállapítása tárgyában az egyesület ugyanolyan határozatot hozott, mint fentebb a Mezőgazdasági Bizottság.

A szarvasmarha és sertésenyésztésről alkotott vármegyei szabályrendelet egész módosítását nem tartja ezidőszerint szükségesnek, csak a lóvizsgálatra vonatkozó szabályrendelet megváltoztatását kívánja.

A földmivélsügyi miniszternek az egyesület államségélye és adminisztratív költségeinek állandó rendezése kérdésében azt határozta a közgyűlés, hogy az eddig élvezett 1000 korona segélyt fel-emelni kéri s az adminisztratív kiadások rendezésére egy új normál költségvetést készített, amelyet az Egyesületnek október 24-iki rendkívüli közgyűlésén fogja tárgyalni.

A földmivélsügyi miniszternek az állatállomány felszaporítása tárgyában adott leiratára javaslatot fog készíteni, amelyet az október 24-iki közgyűlésén fognak tárgyalni.

Ifju Stádel János indítványát egy új egyesületi lap kiadása iránt elvben már most elfogadta. A javaslat szerint a gazdák csak a bélyegköltséget térítenék meg. Az egyesületi tagok a lapot ingyen kapják, a nem tag gazdák pedig egy jelentéktelen kisiny előfizetési díjért. Az Egyesület ezt a kérdést is az október 24-iki közgyűlésén fogja behatóan tárgyalni.

A hatósági munkásközvetítés tárgyában az Egyesület már korábban kidolgoztatott és elfogadott egy új tervezetet, amit most már a törvényhatóságához terjesztett föl.

Pestvármegye Gazdasági Egyesületének a gazdasági munkások és cselédek biztosításának tovább kiépítése tárgyában adott átiratára elhatározta, hogy felír a miniszterhez, hogy a munkás és cselédsegélypénztári szabályrendeletet úgy módosítsa, hogy adjon erre a célra újabb segélyt.

Az Egyesület képviseltette magát a Veszprémi Gazdasági Egyesület fennállásának 50 éves fordulóján.

Reichenfeld Gyula indítványát, hogy a beszüntetett nagykanizsai magvizsgáló állomást állítsa vissza a miniszter, a közgyűlés ebben az értelemben nem tette magáévá, hanem azt fogja kéri, hogy a magvizsgálás idejére kirendeltséget állítson a miniszter.

Miután még elhatározta az Egyesület, hogy hivatalos helyiségbe bevezetteti a telefont, a közgyűlés déltájban véget ért.

BITUMINA

BITUMINÁVAL fedett tető bemeszelve szép fehér marad és kitűnő védelmet is nyújt a nap melege ellen.
BITUMINA RÉGI ZSINDELYTETŐK ÁTFEDÉSÉRE IS KIVALÓAN ALKALMAS.

Csakis védjeggyel ellátott tekercseket fogadjunk el.

Gyári főraktár Zalaegerszeg és vidéke részére: BREINER BENŐ fakeskedésében ZALAEGERSEGEN.

tiszta bitumenből készített valódi aszfalt tetőlemez tartós, tűzbiztos, szagtalan, kármentes felületet hoz létre, amely ellen a nap melege ellen. rányozást vagy egyéb mázolás nem igényel.

tetőfedőanyag

Hivatalos rovat.

I.

Zalaegerszeg r. t. város tanácsa közhírré teszi, hogy személtérakodó helyül további ellenkező intézkedésig a Hegyi-utca végén (a szent József szobor mellett) levő mélyebben fekvő helyet jelölte ki.

Más helyre a szemét kihordása tilos és kihágást képez.

Értesíti egyúttal a városi tanács a város közönségét, hogy a házi szemét a város fogatain is kihordatik, a városi pénztárba előlegesen befizetendő négy korona évi díj ellenében.

II.

Zalaegerszeg r. t. város képviselőtestületének 7701/910. sz. határozata folytán a f. évi október 1-től egy évre szabadságot városi mérnök helyettesítésére pályázatot hirdetek.

A mérnök helyettes egy évi javadalmazása a városi pénztárból 1600 K fizetés havi és 400 K lakbér negyedévi előleges részletekben. A helyettesítés 1911 évi szeptember 30-ig tart.

Felhívom a pályázni szándékozókat, hogy képeiket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket f. évi október 31-ig hozzám nyújtsák be.

A helyettes megválasztását a képviselőtestület fogja eszközölni.

III.

Közhírré teszem, hogy a népfelkélés időszaki jelentkezései a kolera veszélyre való tekintettel, a folyó évben nem fognak megtartatni.

Zalaegerszeg, 1910 szeptember 20-án.

Dr Korbai, polgármester.

Hírek.

A hercegprimás elutazása. Dr Vaszari Kolos, Magyarország hercegprimása tudvaivóleg a nyarat Balatonfüreden, kedvence nyári üdülőhelyén töltötte. A hercegprimás a napokban elutazott Balatonfüredről s egyelőre Budapesten marad.

Kinevezések a pénzügynél. A m. kir. pénzügyminiszter Draveozky Kálmán keszthelyi adóhivatali ellenőrt, jelenlegi állomáshelyén, a IX. fizetési osztályban való meghagyással, ugyanoda adóhivatali pénztárnokká, — Marton Lajos nagykanizsai adóhivatali segédet, a X. fizetési osztályban való meghagyással, a keszthelyi adóhivatalhoz hivatali ellenőrré, — Salgó Géza zalaegerszegi adóhivatali gyakornokot a XI. fizetési osztályban a kunszentmártoni adóhivatalhoz adótitkárré és Duzár István zalaegerszegi lakost, a zalaegerszegi m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez ideiglenes minőségű díjtalan pénzügyi számgyakornokká kinevezte.

Kinevezés az igazságügynél. A m. kir. igazságügyminiszter Derencsény Pál zalaegerszegi járásbírói díjnyel a nagymartoni járásbíró-sághoz végrehajtóvá nevezte ki.

Áthelyezések. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Schönstein Erzsébet muracsányi állami elemi iskolai tanítónőt eddigi minőségében a somlyósehi állami elemi iskolához helyezte át, Nádor Ferenc balatonfüredi állami elemi iskolai tanítónőt pedig a miskolci cementtelepi állami elemi iskolához.

Tanítónőválasztás. A bögötei róm. kat. népiskola tanítónőjévé 11 pályázó közül egyhangúlag Jung Lujzika kitűnően képesített sümegi tanítónőt választották meg.

Kirendelt koleraorvosok. Miután a kolerajárvány nemcsak Oroszország felől, de Románia és Olaszország felől is fenyegeti országunkat, a belügyminiszter utasította a közigazgatási hatóságokat az óvintézkedések megtételére. A magáról részéről is intézkedett, hogy a kolera elleni védekezés szempontjából előírt rendszabályok végrehajtását ellenőriztesse. Ez okból a veszélyeztetett helyekre 5 orvost küldött ki, mint ellenőrző orvosokat. A Zimontól Csáktornyaig terjedő határ területére Kaiser Károly dr.-rt bizta meg az ellenőrzéssel.

A murahelyi vészir. Csütörtökön az a hír terjedt el a városban, hogy Murahelyen egy ember meghalt koleraiban. A mostani járványok idején már amúgy is felzaklatott képzelet rögtön hitelt adott a vészirnek s néhány óra alatt már az egész városban beszélték, hogy Zalaegerszegben is kiütött a kolera. Az eset tisztázása végett mi mindjárt érintkezésbe léptünk az érintett hatóságokkal, ahol nekünk a következő hivatalos értesítést adták: Murahelyen szerdán meghalt egy Járás Mihály nevű 4 éves gyermek gyomorban. A gyermeket halála előtt néhány órával erős hányás fogta el s hihetően ebből magyarázták a laikus, hírhes szomszédok, hogy a gyermek koleraiban halt el. Bár az orvosok megállapították, hogy a gyermek betegségének semmi köze nem volt a cholera asiatica-hoz, túlzott közigazgatási intézkedéssel blokádozták a házat, ahol a gyermek meghalt. Az egész házat szakszerűen fertőtlenítették s mint-hogy attól tartottak, hogy az elhalt gyermek családjára nem fog engedelmessé válni a vesztéző tilalomnak, a murahelyi esendőrőrs a létszámának megerősítését kérte. Ennek a halálesetnek így történetét megerősítette a vármegye alispáni hivatala is, ahova hasonló értelmű távirati jelentés érkezett a szolgabírói hivataltól. A megyénkben hát eddig még koleraeset nem fordult elő.

Gyanus haláleset. Az európaszerte pusztító kolera-veszedelem aktualitásából ma minden gyomorbanos betegségre az emberi képzelet könnyen ráfogja a kolera-veszt. Ilyen gyanus körülmények között halt meg Lasztonyán a napokban egy fiatal leány, Kovács Róza, akire az egész falu ráfogta, hogy koleraiban halt meg. A gyorsan megejtett orvosi vizsgálat azonban minden kétséget elutasítva megállapította, hogy a leány akut gyomorrákban halt meg.

Templomszentelés Muraszombatban. Gyurácz Ferenc püspök vasárnap szentelte fel a muraszombati ág. evang. egyházközség ujonnan épült templomát, mely alkalommal a nagy nap emlékére szép ünnepséget rendezett Muraszombat közönsége. A felszentelést eszközölő főpapot a közönségben az egyházközség küldöttsége és nagy közönség várta. Az ünnepélyes felszentelést közeled követte. Este a templom belső felszerelése javára felolvasó estélyt tartottak, amelyen a muraszombati dalárda, Thomka Gizella, Kapi Béla körmeneti evang. lelkész, Czipott Árpád és Kacsó Ferencné urnó vettek részt.

Izr. istentisztelet kezdete hétköznap reggel Szelichosz 1/6 órakor, este 3/6 órakor, szombaton reggel 1/2 órakor, délelőtt 1/4 órakor és délután 4 órakor.

Porosz herceg Alsólendván. Hohenlohe Krisztián herceg az elmúlt héten Alsólendván volt, a honnan automobilon a közeli Mura erdőben lévő kastélyába ment. Ugy hallatszik, hogy a herceg Alsólendva vidékén nagyobbarányú vadászatot szándékozik rendezni, a melyre a vidék intelligenciáját is meghívja vendégek gyanánt.

Tanítógyűlés. A „Zalaegerszegi Általános Tanítótestület” Muraközi Tanítóköré XXXVII. rendes közgyűlését 1910. évi október hó 3-án

d. e. 10 órakor Kotorban, a községi népiskolában fogja megtartani. A közgyűlés előtt 8 órakor Tomor Szeréna községi tanítónő a III-ik osztályban a számtanból gyakorlati tanítást tart. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó beszéd. 2. Évi jelentés a választmány működéséről. 3. Grész Ernő áll. tanítóképző-intézeti tanár felolvasása: „A szociologia fogalma, a szociális fejlődés története” c. tételről. 4. Horváth József katori közs. tanító felolvasása: „A tanító iskolán kívüli működése Muraközben” c. tételről. 5. A közgyűlés elé tartozó folyó ügyek. 6. A jövő közgyűlés helyének kijelölése. 7. Indítványok. 8. Tagsági díjak beszédese.

Adomány. Kaiser Eugenia urnó, Dr Kaiser Emilné urnó 10—10 koronát voltak szivesek a zalaegerszegi nőegyletnek adományozni.

Névváltoztatás. A m. kir. belügyminiszterium megengedte, hogy Czigány Ignác veszprém egyházmegyei áldozár vezeték nevét Szentgyörgyre változtathassa.

Nem tartják meg a népfelkelők szemléjét. A népfelkelésre kötelezettek időszaki jelentkezése a folyó év őszén megtartandó lett volna. Így hirdették a hírlapok és a hatóságok részéről kibocsátott hirdetmények. Most a népfelkélési járás parancsnokság azt teszi közzé, hogy az időszaki jelentkezések a kolera veszélyre való tekintetből elmaradnak az egész országban. Népfelkelő köteleseknek tehát az idén — kivételesen nem kell jelentkezniük.

Az állatforgalom korlátozása. A szarvasmarhák ragadós száj- és körömfájása egyre tart s a betegség bénítólag hat nemcsak az állatok fogalmára, hanem a mezőgazdaság minden ágára. A zár alatt álló községekben ugyszólván szünetel a munka. Sok helyen a zár miatt a gazdák a sarjut nem tudják behordani s a szántást kinnal tudják elvégezni. Legujabban a horvát bán betiltotta a Zalaegerszegi vármegyéből való állatforgalmat s a múlt héten megszűnt a Somogyvármegyével való állatforgalom is, mert ott az alispán tiltotta el az áthajtást. Szóval átokként nehezedik gazdáinkra a szerencsétlen nyavalya s nem használ a legszigorubb hatósági fellépés sem: a betegség szépen sétál tovább. Hiába fekszenek le a falkák végén még a lovák lábait is, hiába zárják istállóba a barmokat, az egész vármegye állattenyésztését fenyegető veszedelmet mégsem sikerült elfojtani.

A hus ára. A gazdák attól tartottak s a fogyasztók azt remélték, hogy a romániai husbehozatal le fogja szállítani nálunk a hus árát. A számításban azonban csalódtak, mert szeptember óta a hus ára egyre emelkedik s nem is lehet rá kilátás, hogy hamarosan szállni fog. A romániai husbehozatal ugyanis csak papíron van meg, tényleg alig hoznak be valamit, mert Romániának magának sines feleslege. Bucaresti források jelzik, hogy ma már ott is annyira magasak az állatok árai, hogy a szállítási költséget nem bírják el. A határ lezárása óta az állatállomány megfogyott s a határ újból való megnyitása olyan áremelkedést idézett elő, hogy már Romániában is panaszkodnak a fogyasztók a drágaság miatt. Az utóbbi évtizedben Románia népessége szaporodott, a jólét terjedt, az intelligencia emelkedett, ami a husfogyasztást mind emeli. Hovatovább nemhogy kivételre gondolnának, hanem védekezni fognak a tulságos verseny ellen. És így van ez más európai államokban is. A husdrágulás általános jelenség, amely ellen — úgy látszik — csak takarékossgal, lemondással, az állattenyésztés támogatásával, baromfi, házinyul stb. tenyésztéssel lehet védekezni. A fogyasztóknak számolniuk kell azzal, hogy a drágaságon az állam sem tud segíteni, mert bár

A gyakorlat emberei gyakorlati kísérletek

alapján bizonyítják, hogy a kóbányai

száritott hizósertéstrágyával

minden gazdasági növénynél

fényes eredményeket értek el.

Minden gazda kérje saját érdekében ezen szakvéleményeket tartalmazó ismertetéseket árajánlatot, melyeket készséggel küld a BUDAPESTI KÖZNYELTISZÁRSZÁGI ÉRTÉKELŐ R. Busányi, Sch. utca 1. T. r. sa. c. g. Budapest, X. ker. 21. szám.

— Szives figyelmébe: Minden hirdetéshez új szakvélemény van mellékelve! —

Az önként megrendelt száritott sertéstrágyát szülőtelemen és gyümölcsösökben alkalmaztam. A szülőtelemre is szembejött az eredetileg jóval felmúlja az istállótrágya val elert eddigi próbálkozásaimat, és ez az arány ugyanígy mutatkozik az önkéntesen is. Deutsch Zsigmond, Szabadka.

Belütemeg 20 m. holdas táblát, homokos agyag, egy vagon száritott sertéstrágyával, tehát egy holdra esett 5 q., bevételtem rozsol. Termés holdján 20 kereszt, egy kereszt fizetett 57 kg.-ot, tehát egy magyar hold adott 1 q. 40 kg.-ot, ami fényes eredménynek mondható. Bezeredy Andor, Ménfő.

az argentinai husbehozatalt nyitja meg, az árak ott fognak felszökni. A panacea csak ideiglenes. Máról holnapra használ, holnapután ismét beáll a drágulás.

A tolvajerkölcs Olaszországban. A mult számunkban megírtuk, hogy Ódor Géza pénzügyigazgatótól, aki az ideai szabadságát Olaszországban töltötte, valahol az osztrák-olasz határon ellopták egy kézi bördöndjét. A pénzügyigazgató a napokban visszakapta a bördöndjét. Tisztán a bördöndjét, de csak a bördöndjét; amik benne voltak, azokat a tolvaj szives emlékül egy magyar pénzügyigazgatótól, önkényesen megtartotta magának. Persze a különös kalandon átment bördöndnek a zárján is volt némi hiba, az erőszakos kinyitásának nyomai. Ez a tolvajerkölcs Itáliában, hogy tászkát — üresen visszaküldi a tolvaj oda, ahonnan ellopta.

A tiltott palánta. Szép, narancsszínű, virágos palántát nevelt Kovács Istvánné zalaegerszegi Kis-utcai lakós a kertjében. Annyira kedvelte a vidékünkön ismeretlen színű s alakú virágos palántát, hogy naponként kapálgatta, öntözötte úgy, amint azt a kertészetben jártas emberek már tudják. Órákig elnézegette a szép palántákat és gyönyörködött bennük. Összesen 21 szál volt. A szomszédok irigykedve szemlélték a különös virágokat, de senki sem ismerte azokat, Kovács Istvánné meg el nem árulta volna egy világra. Egy napon aztán megjelent a kertben 3 pénzügyőr. Egyenesen a szép palántákhoz siettek, megnézték, megsimogatták azokat, nagy írásokat vettek elő, megolvasták a palántákat, minden levelüket, virágukat, beirták a nagy írásokba, azután kitépték mindegyiket a kertből, egyet elvittek magukkal, a többit otthagyták. Kovácsnének azután azt mondták, hogy ezek dohány palánták és mert ennek ültetésére engedélye nincs, megbüntetik. Hasonló eljárást teljesítettek Csernkó Antal kertjében, a hol szintén találtak dohány palántákat.

Szüretelnek. A szőlő annyira rothadt, hogy megyszerte megkezdtek a szüretet. A rothadó szőlő nagyon silány minőségű mustot szolgáltatott. Az időjárás folyton rossz, az eső esik, a hőmérő folyton száll, tehát a nagy szürettől sem lehet jó eredményt várni, ami vármegyénkre nézve óriási csapást jelent.

Nem parcellázzák az Eszterházy birtokokat. A lapok azt a meglepő hírt közölték, hogy a herceg Eszterházy Miklós tulajdonát képező és Zalavármegye területén fekvő uradalmakat parcellákra osztva haszonbérbe adják a kisgazdáknak. A herceg jószágigazgatósága most azt közli, hogy ez nem felel meg a valóságnak. A herceg birtokait nem parcellázzák.

A gőzfürdő. A városunkban végre-valahára megindult gőzfürdő-mozgalomnak ügye mindjobban halad előre a megvalósulás felé. Az építéscsoportozat tervrajzai már készen vannak. Láng Lajos budapesti mérnök már elküldte a tervrajzát és költségvetését Korbai Károly dr. polgármesterhez s ugyanolyan elkészült a tervvel Klossovszky Ernő városi mérnök is. Klossovszky terve jóval olcsóbb, mint Lángé, mégis teljesen megfelel a mostani és jövőbeli igényeknek. A polgármester még csak a veszprémi új modern gőzfürdő tervét várja be s aztán megindulhatnak a kiviteli tárgyalások a gőzfürdőügyi bizottság s a város közönsége között.

Besorozták a legények legjavát. Az ideai főszereplést Zalaegerszegen pénteken és szombaton tartotta meg a sorozó bizottság. A város már pénteken korán reggel hangos volt a sor elé kerülő ifjak danájától s igen sok vidéki asszonyt és leányt lehetett látni, akik elkísérték Egerszegre a maguk fiát, a maguk legényét. A besorozattak pedig, alig hogy kimondták rájuk a „bevált“-tat, hosszú pántlikákat kötöttek a kalapjuk mellé, némelyiken egész kis divatú kereskedés lógott s ősi magyar szokás szerint mindjárt leültek a kupák mellé, később pedig énekelve jártak be az egész várost. Az első korosztályból sor elé állított 61 legényből bevettek 21-et, a póttartalékba 6-ot és a honvédekhez 5-öt, míg idegen illetőségűt 17-et állítottak. Pénteken a Zalaegerszeg városiakat, szombaton a vidékieket sorozták.

A karbol. Egy torkos napszámos a szőlőhegyi pince rendezésével elfoglalva. Amint a gántárfákat emelgette, egy üvegre talált, amely félig volt valami sötét folyadékkal. Az atyafi azt hitte, hogy valami jó itallal találkozott, amely a pince sarkában feledve öregszik. Ráhuzott a palackból,

de keserves arcot vágott utána, mert karbolt ivott, amely alaposan összegegette a száját.

Hol a vörös? — itt a vörös! — Ágoston József szentpéteruri gazdától, aki ittas volt, egy korezmában Zsok József és Zsok Károly munkátlan emberek elnyertek 440 K-át. Másnap Ágoston, amikor kijózanodott, kereste a pénzét, de nem találta meg s minthogy azt hiszi, hogy Zsokok hamis játékkal nyerték el tőle a 440 K-át, feljelentést tett ellenük.

A pohárpajtások. Farkas Károly és Csertán János szentpéteruri földmivesek együtt iddögáltak Leposa József igricei lakossal. Beszélgetés közben valamin összeveszték s ekkor Leposa úgy összeszurkálta a két pajtását, hogy ezeket több sebből vérző testtel szállították haza.

Tűzoltóink kirándulása. A zalaegerszegi önkéntes tűzoltó csapat vasárnap délután kirándulást rendezett a közeli »Szivhegy«-re. Noha csak a csapat tagjaival közölte a parancsnokság a kirándulást, mégis sokan felhasználták a kedvező időjárást és a kiránduláson részt vettek. A tűzoltók azt az egy akó bort fogyasztották el, melyet Stefaneoz József főparancsnok ajándékozott. Ehhez aztán az egyesület minden tűzoltó részére egy adag pörköltet és egy darab kenyeret adatott. A kirándulás szépen sikerült. A tűzoltók és a többi vendégek kedélyesen mulattak a lombos fák alatt felállított asztalok mellett.

Csendélet a szepetneki szőlőben. Németh István napszámos és mintegy 20 társa a napokban a szepetneki szőlőkben dolgoztak. Délebed idején a munkások bementek a gyümölcsösbe s ott megdézsmáltak az érett gyümölcsöket. A garázdaságukat látta Kazics János hegyőr, aki rendre intette őket, illetőleg kiutasította az idegen területről. A munkások erre nekiestek az őrnök, véresre verték s egy fa alól ellopták az ór tarisznyáját is, amiben 6 korona pénze volt, azután kárörvendő röhhögéssel otthagyták őt. Kazics János feljelentette a zabolátlan, verekedő, tolvaj munkásokat.

Tűz Tófejen. Szeptember hó 20-án délben tűzilárma riasztotta fel Tófej község lakosságát. A falu déli szélén Varga Gyula Gyula gazdember házában tűz támadt. Úgy beszéltek, hogy a pajtában gyermekek gyűltek össze, s miatt szülőik a mezőn gazdasági munkával voltak elfoglalva, játszottak. Játzás közben egyiküknek az az eszméje támadt, hogy jó volna tüzet rakni. Nyomban hozzá is látta a terv kiviteléhez; azonban a nagy szél, mely akkor fújt, az égő szalmát a pajtában felhalmozódott szalmaszalmánnyra hordta, ettől pár perc alatt lángban állt a pajta és vele Vargák lakóháza. A napok óta tartott szárazság könnyűvé tette a tűz terjedését. Alig tudott a lakosság ijedségéből fel- oosudni, már 13 lakóház és melléképületei lángokban állott. A fejvesztettség olyan nagy volt, hogy mentésre is alig gondoltak. Csak sokára jutottak a megrémült emberek annak tudatára, hogy veszélyben forog mindenük és ha nem lát- nak mentéshez, odavesz keservesen megtakarított vagyonuk java része. A falubeliek közül azok, a kiket momentán nem veszélyeztetett a tűz pusztítása, segítségükre mentek a tűzben álló gazdáknak és állataikat, ingóságuk egy részével igyekeztek megmenteni; — ami jórészt sikerült is. A szomszédos Baktúttós, Bak, Pusztá- ederies, Szentkozmadombja és Söjtör község lakossága sietett a vész színhelyére és segített menteni, oltani. A tüznél megjelent a zalaegerszegi önkéntes tűzoltó csapat egy fecskendővel, Kardos Sámuel alparancsnok vezetésével és a novai tűzoltók Martincsevics Ferenc alparancsnok és Csizmazia György körjző vezetésével. Dr Korbai Károly polgármester a város kocsiján 15 tűzoltókká kiképezett huszárt is küldött a tűzhöz segítségül. A vidéki tűzoltók elismerésre méltó buzgósággal működtek közre a tűz tovább- terjedésének megakadályozása és eloltása körül. Elégett 13 lakóház, melléképületekkel, rengeteg gabna, szalmaszalma, épületfa, tűzifa, ter- mesztények, gazdasági eszközök s apróbb álla- tok nagy mennyiségben. Sok épület, mivel horo- nából volt készítve, földig égett. A kár óriási. Nagyon megnevezte az oltási munkálatokat az a körülmény, hogy a község vízhiányban szenved. A kutak, tókák vízkészlete hamar elfogyott, úgy hogy a szomszédos községekből kel- let lajtokban, kádokban s hordókban vizet szállítani, a mi persze nagy késedelemmel tör- ténhetett. A gazdák épületei legnagyobb részben

biztosítva volt és így a kárnak egy része ezen a réven megtérül.

Tűzriadalom a városban. Tegnap este óriási riadalmat okozott a városban a Kocsuba-gyógy- szertár pincehelyiségében támadt tűz. Több fosz- foros doboz meggyuladt, mire alarmfózták az egész tűzörséget; kivonult egy század huszárság és az egész csendőrállomány. A tűzhelyre gyorsan megérkeztek a tűzoltók, akik egy félórai erős munka után veszélytelenné tették a tüzet. A tűzriadalomhoz kivonult az egész város kö- zönsége.

Leforrázták. Győrfalvai János zalaegerszegi lakós napszámos a Schütz Sándor és Fia cég kékfestő műhelyében volt alkalmazásban. Amint a napokban a festő műhelyben foglalatokodott s másod magával forró vizet akart egyik helyi- ségből a másikba átvinni, megbotlott, elesett és a forróvíz egyrésze ráömlött. Győrfalvai János napszámos olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy a nyomban helyszínére hívott orvos a közkörházba volt kénytelen szállíttatni.

Agyonütötte a villám. A napokban nagy vihar vonult végig Muraközön, mely emberáldozatot is követelt. Keresmár György muralövői bírót, ki kötelek levétele céljából egy fára mászott, a villám agyonütötte.

Még a legbátrabb ember is megrezzen, ha olvassa a lapokban, hogy a kolera veszélye fenyeget. Megijedni pedig nem jó, sőt még félni sem kell annak a kolerától, aki állandóan tart egy palack Esterházy cognacot házában. A tisz- iaság mellett egyetlen ellenszere a kolérának.

Moskovits F. és Társa R. T. mai hirdetésére felhívjuk a n. é. közönség b. figyelmét.

Magános tanítónő, (Pest mellett) keres magá- hoz kis háztartása vezetésére, olyan, jobb családból való szerény igényű asszonyt vagy leányt, aki nem annyira fizetésre, mint nyugodt otthonra számít. Levelek ez idő szerint Hödy Lenke ta- nítónő Boczfölde (Zalam.) küldendők.

Köztudomásu, hogy köhögés, rekedtség és el- nyálkásodásnál legbiztosabban hatnak a világhírű Egger-féle mellpasztillák, melyek a gyomrot nem rontják és kitűnő ízűek. Kapható minden gyógy- szertárban és drogériában. Doboza 1 K és 2 korona. Próbadohoz 50 f. Főraktár: Nádor gyógyszerár Budapest, VI., Váci-körút 17.

Mit igyunk? Ez ma a legfontosabb kérdés, tekintettel a koleraveszélyre. A legjobb ital volt és marad egy jó természetes ásványvíz, annál is inkább, mert a közönséges ivóvíz felforralás után sem felel meg teljesen a célnak és mert felforralás után teljesen iztelené válik. Magyar- ország bővelkedik természetes ásványvizekben és azokat a legnagyobb orvosi kapacitások ajánl- ják, minden fertőző betegség elten. A királya ezen savanyu ásványvizeknek Borszéki viz s aki ezt issza, a legmesszebbmenő elővigyázatosságá- nak adja tanujelét, minden infekció ellen, mert ezen vizek teljesen csiramentesek és semmiféle pathogen baktériumukat nem tartalmaznak. Meg- rendelhetők a Magyar ásványvíz forgalmi és ki- viteli r. t.-nál, Baross-utca 43. Telefon 162—84.

Piaci áraink a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként.

búza	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
búza	minőség szerint	9-40	—
rozs	»	6-70	—
árpa	»	6-80	—
zab	»	6-80	—
tengeri	»	—	—

Felelős szerkesztő: Dr Csák Károly.

Laptulajdonosok: Dr Csák Károly és Udvardy Ignác

A boczföldei kettős gőz- malomban 50—60 méter- mázsza szélkorpa van eladó mm.-ként 4 K-ért.

TÖRLEY
 TALISMAN
 CASINO RÉSERVE

BORSZEKI

az ásványvizek királya, angolkór és vészegénység ellen páratlan gyógyszer. Mint üdítő és hűtő ital a legelső minden vizek között.

Főraktár Zalaegerszegen:

Fangler Mihály és Fia

fűszer- és csemege kereskedő cégnél.

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a jó és emésztőképessé gyomor, meg a tiszta ivóvíz. Kiváló eszköz erre

a mohai
„ÁGNES”
 FORRÁS

természetes szénsavdús ásványvíz, mint föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dus szén-savtartalmával fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógy-sóknál fogva kitűnő szere a legkülönfélébb gyomor, légző és húgyzervi betegségeknek.

Kedvelt borviz.

Főraktár Zalaegerszegen Gyarmati Vilmos fűszer és csemege kereskedőnél.

4036/ttkvi 1910.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a dr. Vajda Manó végrehajthatónak Haász Lajos végrehajtást szenvedő ellen 300 K és jár. iranti végrehajtási ügyében az árverés a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő és a zalaegerszegi 1846. sz. tjkvben A) 2. sor 525/a hrsz. 35. népsorszámu házból Haász Lajost illető 1/2 részére 21913 K kikiáltási árban elrendeltetik és hogy a fent megjelölt ingatlan az 1910. évi október hó 12-ik napján délelőtt 10 órakor Zalaegerszegen a telekkönyvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverésen és pedig házbéradó alá eső ingatlan a kikiáltási ár felénél, egyéb ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron eladatni nem fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. te. 48. §-a alatt jelölt árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt I. M. rendelet 6. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. te. 170. §-a értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

A kir. törvényszék mint tlkvi hatóság.
 Zalaegerszeg, 1910. május hó 26.

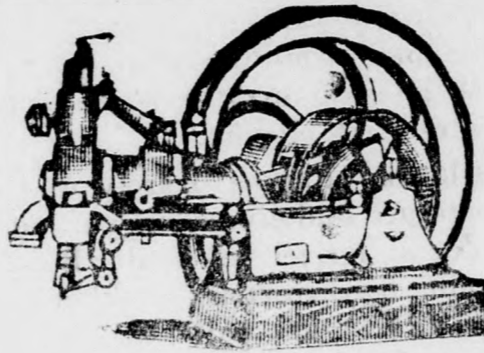
Keresztesy sk., kir. tszéki albiró.

A kiadmány hitelül:

Tanító Kálmán, kir. tszéki tlkvtő.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.

Németország egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányu Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-motorokat és lokomobilokat valamint Szívógázmotorokat.

Meglepő ujdonság!

EGYETEMES GENERATORUNKKAL

a tényleges lóerő

óránként csak kb. 1 fillérbe kerül.

Vezérképviselet:

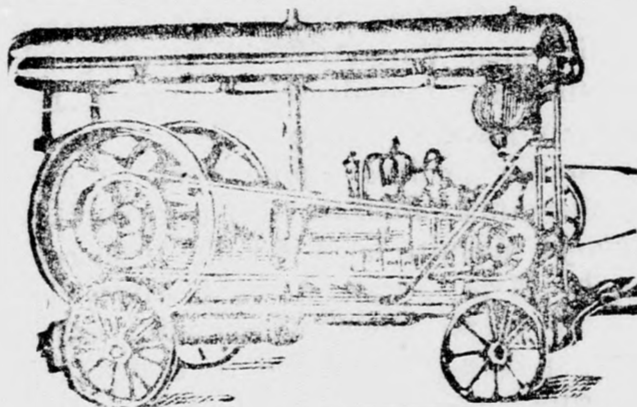
GELLÉRT IGNAC és TÁRSA

Budapest, Teréz-körút 41. :: Telefon 12-91.
 Legmesszebbmenő jótállás! Kedvező fizetési feltétel!

Motorok! Gőzgépek!

Gazdák!

Ha elsőrendű gépet akarnak venni, kérjenek árjegyzéket európaszerte hírneves magánjáró és vontatható benzinlokomobilok, magánjáró és vontatható gőzlokomobilokról. Teljes cséplőkészletek!

Benzinmotoros kötőre, faapritógépek vontatásra és magánjáró szerkezettel. Stabil benzinmotorok. Szívógáztelepek.

Kellner és Schanzer

Budapest, V. ker., Aulich-utca 2. sz.

Sürgönyeim: »Világosság« Budapest.

Nincs többé gabona üszög

a Numa Dupuy és Társa

magcsávázó szerének alkalmazása mellett. Már 27 éve a legjobb sikerrel használják a buzaüszög ellen, továbbá a tengeri, árpa, zabüszög és korom ellen.

Egy csomag 2 métermázsza vetőmagra 50 fillér, egy métermázsza vetőmagra 26 fillér.

Óvakodjunk értéktelen utánzatok használatától és vételétől.

NUMA DUPOUY és TÁRSA

Bécs, VI/I. Windmühlgasse 11. b.

Elárusító helyek Zalaegerszegen: Gyarmati Vilmos, Hubinszky Adolf, Fangler Mihály és Fia, Ján Ferenc, Komlós M. Miksa, Reich Samu.

Alsólendván: Tomka György, Pollák Lázár, Arnstein Benő.

Használjon Nagysád FÖLDES-féle

MARGIT-CRÉMET,

hogy arca tiszta, üde és bájos legyen!

A Földes-féle Margit-Crème a főrangú hölgyeknek is kedvence szépség szerzője, az egész világon el van terjedve.

Páratlan hatása szerencsés összeállításában rejlik, a bőr azonnal felveszi és kiváló hatása már pár óra alatt észlelhető.

Mivel a Földes-féle Margit-Crème utánzózzák és hamisítják, tessék eredeti védjeggyel lezárt dobozt elfogadni, mert csak ilyen készítményért vállal a készítő mindennemű felelősséget.

A Földes-féle Margit-Crème ártalmatlan, zsírtalan, vegyztiszta készítmény.

A bőr mindennemű tisztátalanságát, szeplőt, pattanást, mitesszert, májfoltot, ráncokat stb. gyorsan és biztosan eltávolít. Nemcsak az arcbőr, hanem a nyak, váll és kéz fehéritésére és szépítésére is legalkalmasabb. Nagy tégely 2 korona, kisi 1 korona minden gyógyszertárban és drogériában.

Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész Aradon.

Kapható: Kocsuba Emil gyógyszertárban Zalaegerszegen.

Kiadó

a Megyeháztéren az emeleten egy két szobából és konyhából álló lakás nov. 1-ére. Tudakozódni lehet a nagytőzsdében.

Szőlő-oltványok,

szőlővesszők és finom érmelléki borok beszerzésére legmelegebben ajánljuk a legjobb hírnévnek örvendő

Szücs Sándor Fia

szőlőtelepét Bihardiószegen.

Képes árjegyzéket tanulságos tartalommal ingyen és bérmentve. Ezen árjegyzéknek egyetlen házból sem szabad hiányozni, mert sok mindenkit érdeklő dolgot tartalmaz. Tehát senki el ne mulassza egy levelező-lapon kérni.

Olcsó ár és pontos kiszolgálás.

Több ezer elismerő levél. Készlet: 3 millió.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyított háziszser, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, osztnál és meghűléseknél, bedörzsölésével sok esetben használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és úgyszólván minden gyógyszertárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. De Richter gyógyszer ára az „Arany országhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

ES-féle

NET,

legyen!

a főrangu szere, az

szállítás-zi és kiváló bető.

Drémet utáredeti véd- mert csak észítő min-

ártalmat- nény.

talanságát, májfoltot,

osan eltá- m a nyak,

pítésére is 2 korona,

tárban és

Aradon.

tárában

emele-

aból és

ás nov.

lehet a

n.

yok,

borok be- ljük a legjobb

Fia

özegen.

ommal ingyen és etlen házból sem it érdeklő dolgot sza egy levelező-

szolgálat.

szlet: 3 millió.

ci comp., Expeller

mely már sok szernek bizonyult eseknél, bedörz- va. .... isítványok miatt csak olyan üve- ony" védjeggyel ott dohazba van 0, K 1.40 és K 2.- árban kapható. — esznél, Budapest.

ny országához"

asse 5 neu

dés.

BOROLIN
SÓS =
BORSZESZ

Felülmulthatatlan háziszér

meghülés okozta bajok, mint rheuma, köszvény, ischias, izületi iob, zsábadan szenvedők fáj- dalmainak megszüntetésére.

Ára kis üvegnek 2 korona, nagy üvegnek 2.50 korona, próbaüvegnek 1.20 korona.

Gyártják: Dr Borovszky R. és Borovszky K. Budapest, II., Fő utca 73-77. szám.

➔ Kapható mindenütt. ➔

Diszitsük lakásainkat télen s kert- jeinket tavasszal valódi

haarlemi virághagymákkal.

Postautalványon beküldött 8 K-ért (4 hollandi forint) bér és vámmentesen küldjük az idén is **rendes gyűjteményeinket**, és pedig: 30 jácintot üvegben, vagy 40 darabot cserepek- ben való hajtásra, avagy **150 darab- ból álló gyűjteményünket** (45 cserépbe elég); — **250 darabból álló gyűjteményt**, végül 240 darabból álló kerti és szobai hajtásra alkalmas gyűjteményt, amely jácint, tulipán, narciss, crocus, scilla, hóvirág sib. hagymák- ból áll.

Gazdagon illusztrált s művelési utasítással ellátott katalogusunkat, amely a gyűjtemények tartalmát rész- letesen feltünteti, ingyen és bérmentve küldjük.

Huis der Duin

virághagymakertészet Noordwijk (Haarlem mel- lett.) **Hollandia.**

Nagyobb mennyiségű

rizling bor

eladó.

Kemendollár, 1910. aug. 30.

Mesterházy Jenő.

Neményi testvérek

SAVOY
nagyszálloda

MDSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNY VIZ

BAKTERIUM-MENTES

természetes ásványvíz.

ÜDIT-GYÓGYIT.

ÜDIT-GYÓGYIT.

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és a fényképződésnél a lég- utak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmai- nál kitűnő hatásának bizonyult.

Orvosilag ajánlva.

Főlerakat:

Gyarmati Vilmos cégnél Zalaegerszegen.

Vadászok és a közönség figyelmébe

Megérkeztek a vadász-idényre szükséges cikkek.

Legujabb szerkezetű, legjobb minőségű **vadászfegyverek** jutányosan kaphatók. Nagy választék **forgópisztolyok- ban, töltényhüvelyekben**, kemény és lágy sörét a a legolcsóbb árért.

Dus raktár mindennemű vasárunkban.

Horváth Imre Zalaegerszeg.

MOSKOVITS FARKAS és TÁRSA

cipő- és csizmagyár részvénytársaság

Központi gyá. telep: **NAGYVÁRAD.** Fióktelep: **BUDAPEST,** Rákóczi-ut 6. sz.

A nagyérdemű közönségnek óhajtunk szolgálatot tenni, midőn szives tudomására hozzuk, hogy **Zalamegye területére helyben az előnyösen ismert Központi Nagy Áruház, Deutsch Herman cégnél**

czipő gyármányainkból

egy teljesen összeállított **bizományi raktárt** rendeztünk be.

Nevezett cég készítményeinket **eredeti általunk megállapított, szabott gyári áron** hozza forgalomba 10., 13 és 17 K egységárban.

Kérjük gyármányainkat a **Központi Nagy Áruházban** minden vételkény- szer nélkül megtekinteni, miáltal mindenki meggyőződhetik, hogy készítményünk feleslegessé tesz minden külföldi áru vásárlását.

Kiváló tisztelettel

Moskovits F. és Társa

cipő gyár r. t. Nagyvárad.

BUDAPEST, József-körut 16. Telefon 154—08. A főváros legujabb és legmodernebb szállodája a város központjában. 120 vendégszoba. Olvasó és társalgó-termek. **Központi gőz- fűtés.** Fürdőszobák — lift — Vacuum-Cleaner. — **Minden szobában hideg- és meleg vízvezeték.** Villamos vasut köz- lekedés az összes pályaudvarokkal.

Mérsékelt árak! ➔

➔ **A legfigyelmesebb kiszolgálás!**

**A nagyérdemű
közönség figyelmébe!**

Van szerencsénk tudatni, hogy
Zalaegerszegen, a Főtéren,
a plébánia épületben társas

**női szabó és
konfectio üzletet**

nyitottunk.

Raktáron tartunk: kész felöltőket, téli kabátokat, bluzokat és alsó szoknyákat, kosztüm és mindenféle divatkelméket.

A fazon munkát a legolesőbb és legszebb kivitelben készítjük, ugyszintén férfiruhát is elvállalunk.

Kiváló tisztelettel

Tischlér és Németh.

**Globus
Fémtisztító kivonat**

jobban tisztít
mint minden-
féle más.

Fémtisztítószer

Eladó

többféle finom

téli és őszi alma.

Döbrétei gazdaság.

Eladó

a Jákum-utca 10. szám alatti **ház**, állván 7 szoba, nagy előszoba, veranda, fürdőszoba, konyha, eselédshoba, mosókonyha és mellék-helyiségekből, az egész épület alapincézve, az udvaron egy két szoba és konyhából álló kis lakással, nemkülönben az udvaron egy 3 állású istálló, takarmányszoba, kocsiszin és egy szobás kocsis lakásból, az udvaron nagy fűszekamrák és két zárt félszer, nagy udvarral és kerttel; az Erzsébet királyné-utcai két lakásos **ház**, állván mind-egyik lakás 3 szoba, fürdőszoba, konyha, pince és mellék-helyiségekből;

a zalaegerszegi hegyen egy nagyon szép fekvésű **szőlő** új nyaralóval együtt, mely áll 2 szoba, konyha, mellék-helyiségek, présház és pincéből.

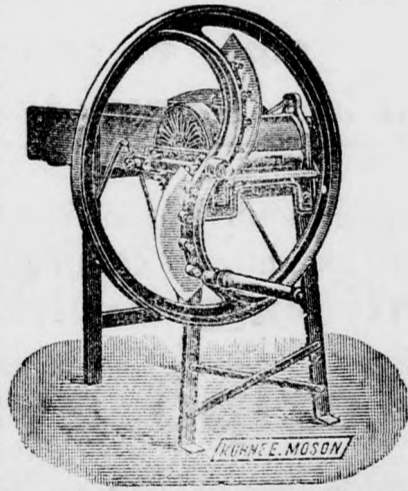
Bővebb felvilágosítást ad

Morandini Román építőmester Csáktornya.

Legalkalmasabb bevásárlási forrás!

A KÜHNE-féle mosonyi
gazdasági gépgyár gyártmányaiból
állandó raktár van

Gráner Lipót Fia vaskereskedésében,
ZALAEGERSZEGEN.

Gyári árban kaphatók
mindennemű gazdasági
gépek.

A gazdaközönség igen kedvező
részletfizetési feltételek mellett
vásárolhat gazdasági gépeket.

Legalkalmasabb bevásárlási forrás!

ERDÉLYI JENŐ gépész és elektrotechnikus gép-,
fém- és lakatos ipari műhelye **ZALAEGERSZEGEN.**

Az ezredéves országos kiállítás elismerő oklevelével kitüntetve.

Telefon szám 43.

Készít:

furt, levert és ásott kutakat, szivattyukat, két csőbörrel működő, könnyű járású különleges kutszerkezeteket.

Gép, vas, fémipari és lakatos munkákat, drótfonatokat.

Villanyvilágítási, telefon és házi csengő berendezéseket.

Vizvezeték berendezéseket elektromotorral közvetlenül a kutból automatikus bekapcsolással. Légnnyomással működő vízvezetékkeket kézi vagy géperőre.

Fürdő- és closet berendezéseket vízvezetékkel vagy anélkül. Csatornázásokat.

Javításokat és átalakításokat jutányosan eszközöl.